

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลงตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้ในจังหวัดสมุทรสาครครั้งนี้ แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ตามระบบ GAP ของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การใช้สารเคมีตามหลัก GAP ของเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้ในจังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP ของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ประกอบด้วย อายุ ระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ แรงงานในการผลิตกล้วยไม้ พื้นที่การปลูกกล้วยไม้ พันธุ์กล้วยไม้ และแหล่งข่าวสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 210		
สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ (ปี)		
< 41	42	20.0
41 – 50	106	50.5
> 50	62	29.5
ต่ำสุด = 25.0 สูงสุด = 75.0		
$\bar{X} = 46.44$ S.D = 8.12		
2. ระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ (ปี)		
< 11	59	28.1
11 – 20	79	37.6
> 20	72	34.3
ต่ำสุด = 2.0 สูงสุด = 27.0		
$\bar{X} = 15.66$ S.D = 8.011		
3. แรงงานในการผลิตกล้วยไม้ (ราย)		
1	10	4.8
2	41	19.5
3	57	27.1
4	72	34.3
> 4	30	14.3
ต่ำสุด = 1.0 สูงสุด = 8.0		
$\bar{X} = 3.35$ S.D = 1.132		
4. พื้นที่การผลิตกล้วยไม้ (ไร่)		
< 6	71	33.8
6 - 10	69	32.9
11 - 15	49	23.3
> 15	21	10.0
ต่ำสุด = 0.75 สูงสุด = 23.0		
$\bar{X} = 8.79$ S.D = 5.112		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 210		
สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
5. พันธุ์กล้วยไม้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
พันธุ์ชาลิชั้น	10	4.8
พันธุ์ขาวสนาน	12	5.7
พันธุ์ตระกูลหวาย	112	53.3
พันธุ์ขาว 4 เอ็น	20	9.5
พันธุ์โจแดง	20	9.5
พันธุ์เจมส์	19	9.0
พันธุ์บ็อคคาร่า	28	13.3

จากตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกรประกอบด้วย อายุ ระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ แรงงานในการผลิตกล้วยไม้ พื้นที่การปลูกกล้วยไม้ และ พันธุ์กล้วยไม้ ปรากฏผล ดังนี้

อายุ พบว่า เกษตรกรครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.5) มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 29.5 มีอายุมากกว่า 50 ปี และเกษตรกรหนึ่งในห้า (ร้อยละ 20.0) มีอายุน้อยกว่า 41 ปี โดย เกษตรกรมีอายุดำสุด 25 ปี สูงสุด 75 ปี และมีอายุเฉลี่ย 46.44 ปี

ระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 37.6) มีระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้ระหว่าง 11 – 20 ปี รองลงมา ร้อยละ 34.3 มี ระยะเวลาประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้มากกว่า 20 ปี และเกษตรกรหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 28.1) มีระยะเวลาการประกอบอาชีพปลูกกล้วยไม้น้อยกว่า 11 ปี โดยเกษตรกรมีระยะเวลาการปลูก กล้วยไม้ต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 27 ปี และ เฉลี่ย 15.66 ปี

แรงงานในการผลิตกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 34.3) มีแรงงานในการผลิตกล้วยไม้ 4 คน รองลงมา ร้อยละ 27.1 มีแรงงานในการผลิตกล้วยไม้ 3 คน เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 19.5 และ 14.3) มีแรงงานในการผลิตกล้วยไม้ 2 คน และ มากกว่า 4 คน ตามลำดับ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 4.8) มีแรงงานในการผลิตกล้วยไม้ 1 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานในการผลิตกล้วยไม้ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 8 คน เฉลี่ย 3.35 คน

พื้นที่ปลูกกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.8) มีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ น้อยกว่า 6 ไร่ รองลงมาร้อยละ 32.9 มีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ระหว่าง 6 – 10 ไร่ เกษตรกรหนึ่งในห้า (ร้อยละ 23.3) มีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ระหว่าง 11 – 15 ไร่ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 10.0) มีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้มากกว่า 15 ไร่ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ต่ำสุด 0.75 ไร่ สูงสุด 23 ไร่ และเฉลี่ย 8.79 ไร่

พันธุ์กล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.3) ปลูกกล้วยไม้ตระกูลหวาย รองลงมาร้อยละ 33.3 ปลูกพันธุ์หวายขาว และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 5.7 และ 4.8) ปลูกกล้วยไม้พันธุ์ ขาวสนาน และชาลิชัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดภัยจากโรคแมลงของเกษตรกร

n = 210

แหล่งข่าวสาร	ผู้ที่ได้รับข่าวสาร		ระดับการได้รับข่าวสาร		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
สื่อบุคคล					
1. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	209	99.5	1.81	0.46	ค่อนข้างน้อย
2. พนักงานส่งเสริมเอกชน	209	99.5	1.25	0.50	น้อย
3. ผู้นำในหมู่บ้าน	205	97.6	1.40	0.54	น้อย
4. เพื่อนบ้าน	210	100.0	1.87	0.56	ค่อนข้างน้อย
สื่อมวลชน					
5. วิทยุกระจายเสียง	210	100.0	1.28	0.51	น้อย
6. วิทยุโทรทัศน์	210	100.0	1.28	0.48	น้อย
7. หนังสือพิมพ์	210	100.0	1.27	0.45	น้อย

จากตารางที่ 4.2 แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดภัยจากโรคแมลงของเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวม เกษตรกรได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดภัยจากโรคแมลงจากสื่อทุกประเภท แต่ได้รับในระดับค่อนข้างน้อยและน้อย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏดังนี้

สื่อบุคคล แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดภัยจากโรคแมลงของเกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) คือ เพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตามข่าวสารจากแหล่งดังกล่าว เกษตรกรได้รับในระดับค่อนข้างน้อยเท่านั้น และเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.5 99.5 และ 97.6) ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานส่งเสริมเอกชนและผู้นำในหมู่บ้าน ตามลำดับ โดยเกษตรกรได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับค่อนข้างน้อย และ สองสัปดาห์ เกษตรกรได้รับข่าวสารในระดับน้อยเท่านั้น

สื่อมวลชน แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตกล้วยไม้ปลอดภัยจากโรคแมลงของเกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตามข่าวสารจากแหล่งดังกล่าว เกษตรกรได้รับในระดับน้อยเท่านั้น

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร

การศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร โดยให้เกษตรกรตอบคำถาม จำนวน 40 ข้อ แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.3 และผู้วิจัยได้ให้คะแนนเกษตรกรที่ตอบถูกต้องตามหลักวิชาการร้อยละ 1 คะแนน แล้วนำคะแนนมาจัดระดับความรู้ของเกษตรกร ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ ของเกษตรกร

n = 210			
ความรู้	จำนวนผู้ที่ตอบ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย
1. การปฏิบัติก่อนการใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง			
ศัตรูกล้วยไม้ (สาร ๑)			
1.1 การอ่านฉลากให้เข้าใจก่อนใช้สาร ๑	206	98.1	✓
1.2 การสำรวจปริมาณแมลงก่อนใช้สาร ๑	182	86.7	✓
1.3 การผสมสาร ๑ ตามอัตราส่วนที่ฉลากระบุไว้	202	96.2	✓
การใช้ทรายหรือเกลบกกลบทับสาร ๑ ที่หกเปื้อนตามพื้น	182	86.7	✓

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 210			
ความรู้	จำนวนผู้ที่ตอบ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย
2. โรคเน่าดำ			
2.1 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารเมทิลดีไฮด์ 80% WP 40 กรัม ต่อ น้ำ 20 ลิตร	153	72.9	✗
2.2 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารเมทาแลกซิล 25%WPปริมาณ 40กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร	206	98.1	✓
2.3 การป้องกันกำจัดโดยใช้ฟอสฟอรัส แอซิด 25 % WP	93	44.3	✓
3. โรคดอกสนิม			
3.1 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารไกลโฟเซต 48% อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร	157	74.8	✗
3.2 การป้องกันกำจัดโดยสารแมนโคเซบ 80% WP และสารเมทาแลกซิล25%WP	4	1.9	✗
3.3 การป้องกันกำจัดโดยใช้น้ำผสมคลอรีน อัตรา 5 กรัม ต่อน้ำ 400 ลิตร	175	83.3	✗
4. โรคเน่าดำในกล้วยไม้			
4.1 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารอะเบนดาโซล 40%WP โปรคลอราท50%WP และสารอะ ซอกซิสโตรปีน25% WP	150	71.4	✓
4.2 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารโปรคลอราท 50% WP 20 กรัม ต่อน้ำ100 ลิตร	134	63.8	✗
4.3 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารอะเบนดาโซล 40% 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร	197	93.8	✓
5. โรคใบปื้นเหลืองในกล้วยไม้			
5.1 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารคาร์เบนดาซิม และ สารามิพริน	114	54.3	✗

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 210			
ความรู้	จำนวนผู้ที่ตอบ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย
5.2 การป้องกันกำจัดโดยสารคาร์เบนดาซิม 50%WP และสารโปรพิเนบ 70%WP	188	89.5	✓
5.3 การป้องกันกำจัดโดยใช้สารแคปแทน 50%WP 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร	69	32.9	✓
6. โรคใบจี้กลาก			
6.1 สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัส	159	75.7	✗
6.2 การป้องกันกำจัดโดยการฉีดพ่นด้วยสาร คลอไพริฟอส40%	155	73.8	✗
7. โรคใบจุดกล้วยไม้			
7.1 การป้องกันกำจัดโดยสารคาร์เบนดาซิม 50%WPและสารคลอโรทาโลนิค75%WP	167	79.5	✓
8. โรคเน่าในกล้วยไม้			
8.1 สาเหตุเกิดจากการขาดธาตุอาหารหลัก N- P-K	158	75.2	✗
8.2 การป้องกันกำจัดโดยสารไดเมธอเทค40%	155	73.8	✗
8.3 การป้องกันกำจัดโดยสารสเตรปโตมัยซิน และออกซีเตตระไซคลินโปรเคน	205	97.6	✓
9. เพลี้ยไฟ			
9.1 การป้องกันกำจัดได้โดยสารอิมิดาคลอพริค และไซเปอร์เมทริน	208	99.0	✓
9.2 การเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญที่ทำความ เสียหายร้ายแรงต่อกล้วยไม้ส่งออก	208	99.0	✓
9.3 การป้องกันกำจัดได้โดยสารอะบาเมคทริน 1.8%EC 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ20	185	88.1	✓

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 210			
ความรู้	จำนวนผู้ที่ตอบ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ (คน)	ร้อยละ	เฉลี่ย
10. แมลงบั่วกล้วยไม้			
10.1 การป้องกันกำจัดได้โดยสารคาเบนดาซิม 50%SL 5 CC. ต่อน้ำ 20	152	72.4	✗
10.2 การป้องกันกำจัดได้โดยสารไซเปอร์เมท ริน 10%EC และสารอิมิดาคลอพริค 10%SL	1	0.5	✗
10.3 การป้องกันกำจัดได้โดยสารคาร์โบซัล แฟน 20%EC 50 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร	197	93.8	✓
11. หนอนกระทู้ผัก			
11.1 การป้องกันกำจัดโดยสารคลอร์ฟลูอาซูรอน	120	57.1	✓
11.2 การป้องกันกำจัดโดยสารคลอไพริฟอส 40%SLผสมสารเมโทมิล 40%SL	204	97.1	✓
12. หนอนกระทู้หอม			
12.1 การป้องกันกำจัดโดยสารโดยเชื้อไวรัส NPV เชื้อแบคทีเรีย BT และเชื้อชีววินทรีย์ เซนทารี	170	81.0	✓
12.1 การป้องกันกำจัดโดยสารบูฟีโนไซด์	110	52.4	✓
13. ตัวห้ำตัวเบียน			
13.1 การไม่ตายเพราะใช้สารเคมีติดต่อกันเป็น เวลานาน	154	73.3	✗
14. การปฏิบัติหลังการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้			
14.1 การอาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที	203	96.7	✓
14.2 การล้างเครื่องมือฉีดพ่นสารหลังการอาบน้ำ	172	81.9	✓
14.3 การฉีดพ่นวันที่ยอดพืช ๓ ในแปลงปลูก	204	97.1	✗

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้	จำนวนผู้ตอบ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ (คน)		
	ร้อยละ	เฉลี่ย	
14.4 การใช้ยาหยอดตาหยอดทันทีหากสารฯ กระเด็นเข้าตา	155	73.8	✗
14.5 การนำภาชนะบรรจุสารเคมี ฯ ที่ใช้ หมดแล้วไปใช้ต่อ	190	90.5	✗

n = 210

จากตารางที่ 4.3 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ ของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

การปฏิบัติก่อนการใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.1 และ 96.2) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการอ่านฉลากให้เข้าใจก่อนการใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ และการผสมสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ตามอัตราส่วนที่ฉลากระบุไว้ ตามลำดับ และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.7) มีความรู้ในเรื่องการสำรวจปริมาณแมลงก่อนฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้และการใช้ทรายหรือเกลบกกลบทับสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้หกเป็นอนตามพื้น เท่ากัน

โรคเน่า พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.1) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง การป้องกันกำจัดโรคเน่าโดยใช้สารเมทาแลกซิล 25% WP ปริมาณ 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.9) มีความรู้ว่า สารเมทลดีไฮด์ 80% WP 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ไม่สามารถใช้ในการป้องกันกำจัดโรคเน่าได้ และเกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 44.3) ทราบว่า สารที่ใช้ป้องกันกำจัดโรคยอดเน่า ได้แก่ ฟอสฟอรัส แอซิด 25 % WP

โรคดอกสนิม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.3 และ 74.8) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง การป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมในกล้วยไม้ โดยการใช้ปูนขาวผสมคลอรีน อัตรา 5 กรัม ต่อน้ำ 400 ลิตร หรือโดยการใช้สารไกลโฟเซต 48% อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และเกษตรกรเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 1.9) มีความรู้ที่ถูกต้องว่า สารแมนโคเซบ 80% WP และสารเมทาแลกซิล 25% WP ไม่สามารถใช้ป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมได้

โรคเสลดในกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.8) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง การใช้สารอะเบนดาโซล 40% 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตรป้องกันกำจัดโรคเสลดในกล้วยไม้

และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.4) ทราบว่า สารอะเบนดาโซล 40% WP โปรคลอราท 50% WP และสารอะซอ กซีสโตรปีน 25% WP สามารถใช้ ป้องกันกำจัดโรคเกอร์ด้าในกล้วยไม้ และเกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 63.8) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง การใช้สาร โปรคลอราท 50% WP 20 กรัม ต่อน้ำ 100 ลิตร ป้องกันกำจัดโรคเกอร์ด้าในกล้วยไม้

โรคใบปื้นเหลืองในกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.5) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารคาร์เบนดาซิม 50% WP และสารโปรพิเนบ 70% WP สามารถใช้ป้องกันโรคใบปื้นเหลืองในกล้วยไม้ได้ เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.3) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารคาร์เบนดาซิม และสารอามีทริน เป็นสารที่ใช้ป้องกันกำจัดโรคใบปื้นเหลืองในกล้วยไม้ และเกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.9) ทราบว่า การป้องกันกำจัดโรคใบปื้นเหลืองในกล้วยไม้ สามารถใช้สารแคปแทน 50% WP 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ได้

โรคใบจี้กลาก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.7 และ 73.8) ทราบว่าโรคจี้กลากไม่ได้มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัส และ ไม่สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดพ่นด้วยสารคลอไพริฟอส 40%

โรคใบจุดกล้วยไม้ พบว่า เกษตรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.6) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สเตรปโตมัยซิน และออกซีเตตระไซคลิน โพรเคน เป็นสารป้องกันกำจัดโรคเน่าในกล้วยไม้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.2 และ 73.8) มีความรู้ที่ถูกต้องว่า โรคเน่าในกล้วยไม้ไม่ได้เกิดจากการขาดธาตุอาหารหลัก N-P-K และสารโดเมธอเทท 40% ไม่สามารถใช้ในการป้องกันกำจัดโรคเน่าในกล้วยไม้ได้ ตามลำดับ

เพลี้ยไฟ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.0) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง เพลี้ยไฟสามารถป้องกันกำจัดได้ด้วยสารอิมิดาคลอพริค และไซเปอร์เมทริน และ เพลี้ยไฟเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญที่ทำความเสียหายร้ายแรงต่อกล้วยไม้ส่งออก และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.1) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารอะบาเมคทริน 1.8% EC 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร สามารถป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในกล้วยไม้

แมลงบั่วกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.8) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารคาร์โบซัลเฟน 20% EC 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร สามารถป้องกันกำจัดแมลงบั่วกล้วยไม้ได้ผล เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.4) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารคาเบนดาซิม 50% SL 5 CC. ต่อน้ำ 20 ลิตร ไม่สามารถป้องกันกำจัดแมลงบั่วกล้วยไม้ได้ และมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 0.5) มีความรู้ในเรื่อง สารไซเปอร์เมทริน 10% EC และสารอิมิดาคลอพริค 10% SL ไม่สามารถป้องกันไ้ ชวบ หรือบั่วกล้วยไม้ได้

หนอนกระทู้ผัก พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.1) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง สารคลอไพริฟอส 40% SL ผสมสารเมโทมิล 40% SL สามารถใช้ป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ผักได้ และ

เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 57.1) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง หนอนกระทุ้ห้อมสามารถป้องกันกำจัดได้ด้วยสารคลอร์ฟลูอาซอรอน

หนอนกระทุ้ห้อม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.0) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง หนอนกระทุ้ห้อมสามารถกำจัดได้ด้วยเชื้อไวรัส NPV เชื้อแบคทีเรีย BT และเชื้อชีววินทรีย์เซนต์ทาร์ และเกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 52.4) มีความรู้ในเรื่อง สารเคมีที่สามารถใช้ป้องกันกำจัดหนอนกระทุ้ห้อมได้คือ สารบูฟีโนไซด์

ตัวห้ำตัวเบียน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.3) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง การใช้สารเคมีติดต่อกันเป็นเวลานาน มีส่วนทำให้ตัวห้ำตัวเบียนที่มีประโยชน์ตาย

การปฏิบัติหลังการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.1 96.7 และ 90.5) มีความรู้ที่ถูกต้องว่า ควรฉีดพ่นวันที่ยอดพืชสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ในแปลงปลูก และหลังจากฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้เสร็จผู้ฉีดควรอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที รวมทั้งภาชนะบรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้เมื่อใช้หมดแล้ว ไม่ควรนำไปใช้ต่อ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.9 และ 73.8) มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่อง หลังฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ ควรรีบอาบน้ำแล้วล้างเครื่องมือนิดพ่นสาร และ มีความรู้ในเรื่อง หากสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้กระเด็นเข้าตา ควรใช้ยาหยอดตาหยอดทันที ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความรู้ของเกษตรกรโดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคือ ถ้าเกษตรกรตอบได้คะแนน 20 - 25 คะแนน หมายถึงมีความรู้น้อย 26 - 30 คะแนน หมายถึงมีความรู้ปานกลาง และมากกว่า 31 คะแนน หมายถึง มีความรู้มาก การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ระดับความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ ของเกษตรกร

n = 210

ระดับความรู้		จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	(20 – 25 คะแนน)	48	22.8
ปานกลาง	(26 – 30 คะแนน)	18	8.6
มาก	(31 – 35 คะแนน)	135	64.3
มากที่สุด	(36 – 40 คะแนน)	9	4.3
ต่ำสุด = 20.0 สูงสุด = 36.0			
$\bar{X}$ = 30.76 S.D = 4.304			

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.3) มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ในระดับมาก รองลงมาเกินกว่าหนึ่งในห้า (ร้อยละ 22.8) มีความรู้ในระดับน้อย มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 8.6) มีความรู้ในระดับปานกลาง และ (ร้อยละ 4.3) มีความรู้ในระดับมากที่สุด โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้ต่ำสุด 20 คะแนน คะแนนสูงสุด 36 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย 30.76 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งหมายถึงโดยเฉลี่ย เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การใช้สารเคมีตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร

3.1 การใช้สารเคมีตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้ในจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคเน่าดำหรือโรคยอดเน่าหรือโรคเน่าไส้ดำ โรคดอกสนิมหรือจุดสนิม โรคเกสรดำ โรคใบปื้นเหลือง โรคใบจี้กลากและโรคเน่า ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5 และการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงตามระบบ GAP ศัตรูกล้วยไม้ซึ่งได้แก่ การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ แมลงบั่ว หนอนกระทู้ผักและ หนอนกระทู้หอม การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลในตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ ของเกษตรกร

n = 210

ประเภทของสารเคมีที่ระบุตาม GAP	จำนวนผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ
1. การป้องกันกำจัดโรคเน่าดำหรือโรคยอดเน่าหรือโรคเน่าเข้าไส้		
1.1 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	144	68.6
1.2 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	144	68.6
1.3 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ	144	68.6
2. การป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมหรือจุดสนิม		
2.1 ใช้น้ำประปาหรือน้ำผสมคลอรีนรดกล้วยไม้	17	8.1
2.2 ใช้น้ำผสมคลอรีนอัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 400 ลิตรรดกล้วยไม้	16	7.6
2.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	54	25.7
2.4 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ	60	28.6
3. การป้องกันกำจัดโรคเกสรดำ		
3.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	128	61.0
3.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	128	61.0
3.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ	128	61.0
4. การป้องกันกำจัดโรคใบปื้นเหลือง		
4.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามคำแนะนำ	150	71.4
4.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	148	70.5
4.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ	148	70.5

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 210		
ประเภทของสารเคมีที่ระบุตาม GAP	จำนวนผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ
5. การป้องกันกำจัดโรคใบจุด หรือใบจ้ำกลาก		
5.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	144	68.6
5.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	144	68.6
5.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ	144	68.6
6. การป้องกันกำจัดโรคเน่า		
6.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	208	99.0
6.2 ไม่ใช้ สารเคมีตามคำแนะนำ ติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง	99	47.1

จากตารางที่ 4.5 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

การป้องกันกำจัดโรคเน่าดำหรือโรคยอดเน่าหรือโรคเน่าเข้าไส้ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 68.6) มีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ เท่ากัน

การป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมหรือจุดสนิม พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 28.6 และ 25.7) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ และ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ ตามลำดับ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 8.1 6.1 และ 2.6) ใช้น้ำประปา หรือน้ำผสมคลอรีนรดกล้วยไม้ ใช้น้ำผสมคลอรีนอัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 400 ลิตรรดกล้วยไม้ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ตามลำดับ

การป้องกันกำจัดโรคเกสรดำ พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 61.0) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ เท่ากัน

การป้องกันกำจัดโรคใบปื้นเหลือง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.4 70.5 และ 70.5) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ ตามลำดับ

การป้องกันกำจัดโรคใบจุด หรือใบจ้ำกลาก พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 68.6) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ เท่ากัน

การป้องกันกำจัดโรคเน่า พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.0) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และเกษตรกรเกินหนึ่งในสาม (ร้อยละ 47.1) ไม่ใช้ สารเคมีตามคำแนะนำติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง

ตารางที่ 4.6 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร

n = 210

ประเภทของสารเคมีที่ระบุตาม GAP	จำนวนผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ
1. การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ		
1.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	210	100.0
1.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	209	99.5
1.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ	209	99.5
2. การป้องกันกำจัดแมลงบั่วกล้วยไม้		
2.1 ตามพื้นดินหรือวัสดุปลูกซึ่งยากแก่การกำจัดใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง ตามคำแนะนำ	210	100.0
2.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	210	100.0
2.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ	210	100.0
3. การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ผัก		
3.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	176	83.8
3.2 ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ	176	83.8
3.3 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ตามอัตราที่แนะนำ	176	83.8
4. การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้หอม		
4.1 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ	47	22.4
4.2 ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ	47	22.4

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาครพบว่า

การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟ พบว่า เกษตรกรทุกคน (ร้อยละ 100.0) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.5) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ

การป้องกันกำจัดแมลงบั่วกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรทุกคน (ร้อยละ 100.0) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.5) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ

การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ผัก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.8) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ

การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้หอม พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในห้า (ร้อยละ 22.4) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามอัตราที่แนะนำ

3.2 เปรียบเทียบการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ของเกษตรกร เนื่องจากการวิเคราะห์การใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงในแต่ละชนิดอาจไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำร้อยละของผู้ใช้สารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงกล้วยไม้แต่ละชนิด มาแสดงในตารางเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนหรือความแตกต่างของการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4. 7 เปรียบเทียบการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับ
กล้วยไม้ของเกษตรกร

n = 210

การป้องกันกำจัด	ร้อยละของผู้ใช้สารเคมี		
	ตามคำแนะนำ	ที่มีความเข้มข้นตาม คำแนะนำ	ตามอัตราที่แนะนำ
โรค			
1. เน่าดำ	68.6	68.6	68.6
2. ดอกสนิม	28.6	25.7	28.6
3. เกสรดำ	61.0	61.0	61.0
4. ใบปื้นเหลือง	71.4	70.5	70.5
5. ใบจุด	68.6	68.6	68.6
6. เน่า	99.0	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
แมลง			
1. เพลี้ยไฟ	100.0	99.5	99.5
2. แมลงบั่วกล้วยไม้	100.0	100.0	100.0
3. หนอนกระทุ้ผัก	83.8	83.8	83.8
4. หนอนกระทุ้หอม	22.4	ไม่มีข้อมูล	22.4

จากตารางที่ 4. 7 เปรียบเทียบการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้
ตามระบบ GAP ของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

1. เปรียบเทียบการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและ แมลงศัตรูกล้วยไม้ ระหว่าง
การใช้สารเคมีตามคำแนะนำ การใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและการใช้สารเคมีตาม
อัตราที่แนะนำ (เปรียบเทียบในแนวนอน) พบว่า ร้อยละของผู้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ ร้อยละ
ของผู้ใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและร้อยละของผู้ใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ มี
แนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ ส่วนใหญ่จะเท่ากัน แต่มีแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ได้แก่ การใช้
สารเคมีป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมที่ร้อยละของผู้ใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำน้อยกว่า
ร้อยละของผู้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ และร้อยละของผู้ใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ และการใช้
สารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบปื้นเหลืองและเพลี้ยไฟ ผู้ใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและ
ผู้ใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ น้อยกว่าร้อยละของผู้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ เพียงเล็กน้อย แสดง

ว่า การใช้สารเคมีตามคำแนะนำ การใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและการใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ เกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้ที่มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำ มีแนวโน้มที่จะใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและใช้ตามอัตราที่แนะนำ

2. เปรียบเทียบการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ในแต่ละชนิด (เปรียบเทียบในแนวตั้ง) เนื่องจากการใช้สารเคมีตามคำแนะนำ การใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและการใช้สารเคมีตามอัตราที่แนะนำ มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ เกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไม้ที่มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำ มีแนวโน้มที่จะใช้สารเคมีที่มีความเข้มข้นตามคำแนะนำและใช้ตามอัตราที่แนะนำ ดังนั้น การแปลผลการเปรียบเทียบการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชในแต่ละชนิด จึงเปรียบเทียบเฉพาะการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเท่านั้น

การใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย โดยเกษตรกรทุกคน (ร้อยละ 100.0) มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟและแมลงบั่วกล้วยไม้ เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.0) มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดโรคเน่า และเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.8 และ 71.4) มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดหนอนกระทุ้งผักและโรคปื้นเหลือง ตามลำดับ เกษตรกรสองในสาม (ร้อยละ 68.6 68.6 และ 61.0) มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดโรคเน่าดำ โรคใบจุดและโรคเกสรดำ ตามลำดับ เกษตรกรหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 28.6 และ 22.4) มีการใช้สารเคมีตามคำแนะนำเพื่อป้องกันกำจัดโรคดอกสนิมและหนอนกระทุ้งหอม ตามลำดับ

3.3 เหตุผลที่เกษตรกรไม่ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามระบบ GAP
สำหรับกล้วยไม้ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้พบว่า มีสารเคมีบางชนิดที่เกษตรกรไม่ใช้ โดยเกษตรกรให้เหตุผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เหตุผลที่เกษตรกรไม่ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามระบบGAP สำหรับกล้วยไม้

n = 210		
เหตุผล*	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีสารอื่นที่ใช้อยู่แล้ว	137	65.2
ไม่เคยพบโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ระบาด	87	41.4
ยุ่งยากในการใช้สารเคมี	39	18.6
ไม่สะดวกในการใช้สารเคมี	25	11.9
ไม่แน่ใจว่าสารเคมีบางชนิดใช้ได้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้	17	8.1
ไม่มีความรู้ในการใช้สารเคมีบางชนิด	12	5.7

หมายเหตุ * หมายถึง ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 4.8 ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้พบว่า มีสารเคมีบางชนิดที่เกษตรกรไม่ใช้ โดยเกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 65.2) ให้เหตุผลว่า มีสารอื่นที่ใช้อยู่แล้ว เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 41.4) ไม่เคยพบโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้ระบาด และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 18.6 11.9 8.1 และ 5.7) ให้เหตุผลว่า ยุ่งยากในการใช้สารเคมี ไม่สะดวกในการใช้สารเคมี ไม่แน่ใจว่าสารเคมีบางชนิดใช้ได้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกล้วยไม้และไม่มีความรู้ในการใช้สารเคมีบางชนิด

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAPสำหรับกล้วยไม้

4.1. ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม เกษตรกรระบุว่า มีปัญหาในเรื่องต่างๆ ดังรายละเอียดในตารางที่

ตารางที่ 4.9 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้

n = 210		
ปัญหา *	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ราคาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่จำหน่ายตามร้านค้า มีราคาสูงเกินจริง	164	78.1
สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงของบางบริษัท มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามกรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้	56	26.7
สารเคมีบางชนิดสามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงได้ แต่ไม่ได้กำหนดอยู่ในระบบ GAP	31	14.8

หมายเหตุ * หมายถึง ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 4.9 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.1) ประสบปัญหาในเรื่องราคาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่จำหน่ายตามร้านค้า มีราคาสูงเกินความเป็นจริง เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 26.7) มีปัญหาในเรื่องสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงของบางบริษัท มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามกรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 14.8) มีปัญหาในเรื่องสารเคมีบางชนิดสามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงได้ แต่ไม่ได้กำหนดอยู่ในระบบ GAP

4.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ เกษตรกรให้ข้อเสนอแนะดังรายละเอียดในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้

n = 210		
ข้อเสนอแนะ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เกษตรผู้ผลิตกล้วยไม้ควรรวมตัวเพื่อต่อรองราคาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงกับบริษัทขายส่ง	161	76.7
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเพิ่มรายชื่อสารเคมีบางชนิดที่สามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงใน GAP	39	18.6
3. หน่วยงานของรัฐ ควรเข้ามาช่วยในการควบคุมมาตรฐานของสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง	32	15.2
4. เกษตรผู้ผลิตกล้วยไม้ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ควบคู่กับสารชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต	24	11.4
5. สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่นำเข้ามาจากประเทศจีน คุณภาพไม่ได้มาตรฐานเหมือนนำเข้าจากยุโรป	9	4.3

หมายเหตุ * หมายถึง ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 4.9 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามระบบ GAP สำหรับกล้วยไม้ มีดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.7) เสนอแนะว่า เกษตรผู้ผลิตกล้วยไม้ควรรวมตัวเพื่อต่อรองราคาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงกับบริษัทขายส่ง เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 18.6 และ 15.2) เสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มรายชื่อสารเคมีบางชนิดที่สามารถป้องกันกำจัดโรคและแมลงใน GAP และ หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาช่วยในการควบคุมมาตรฐานของสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง ตามลำดับเกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสิบ ส่วนน้อย (ร้อยละ 11.4) เสนอแนะว่า เกษตรผู้ผลิตกล้วยไม้ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ควบคู่กับสารชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 4.3) ระบุว่า สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่นำเข้ามาจากประเทศจีน คุณภาพไม่ได้มาตรฐานเหมือนนำเข้าจากยุโรป ตามลำดับ